



4 אוקטובר 2020, ט"ז תשרי תשפ"א

לכבוד

חה"כ אבי ניסנקורן  
שר המשפטים  
משרד המשפטים  
ירושלים

מר ראובן ריבלין  
נשיא מדינת ישראל  
בית הנשיא  
ירושלים

-דחוף-

## הנדון: בקשה ליתן חנינה גורפת למפגינים למען הדמוקרטיה וטוהר

### המידות אצל נבחרי הציבור

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה") הרינו מתכבדים לפנות אליכם בבקשה ששר המשפטים יגיש את המלצתו לנשיא המדינה, על מנת, לחון חנינה גורפת לכלל המפגינים שנעצרו, או נקנסו בקנסות משמעותיים שכל מטרתן לדכא את חופש המחאה והדמוקרטיה הישראלית, והכל כלהלן:

1. בחודשיים האחרונים, שטף גל מחאה את ישראל. מחאה זו באה על רקע העובדה שבראשות הממשלה עומד אדם בעל חשדות לפלילים חמורים, אשר ניהולו הקלוקל של הממשלה בעת משבר הקורונה הביא לשבר חמור באמון האזרחים ברשויות המדינה.
2. המחאה נסובה סביב נושאים רבים ומגוונים, כאשר בין המוחים ישנם עצמאיים, אמנים, ארגוני חברה אזרחית, פעילים חברתיים, פעילים פוליטיים ואף אזרחים מן השורה, אשר מבקשים יחד להביע מחאתם כנגד הממשלה והעומד בראשה בפרט, כאשר ההליך הפלילי בענייננו תלוי ועומד בבית המשפט המחוזי בירושלים.
3. אחד המוקדים המרכזיים של המחאה הינו רחוב בלפור בירושלים וכיכר פריז הצמודה לו, בסמוך למעונו הרשמי של ראש הממשלה. מוקד נוסף בקיסריה, מקום מושבו של ראש הממשלה בסופי השבוע ובמקביל, מדי מוצאי שבת מתקיימת מחאה המכונה "מחאת הגשרים", אשר במסגרתה מתכנסים אזרחים בגשרים מעל צמתים בכל הארץ, ומניפים שלטים ודגלים המביעים אי שביעות רצון מן הממשלה והעומד בראשה.
4. המוחים קוראים, בין היתר, לראש הממשלה להתפטר הן משום הטיפול הכושל לשיטתם במשבר הקורונה, והן בשל חוסר האמון של הציבור בראש ממשלה הנאשם בעבירות חמורות מתחום טוהר המידות.
5. כזכור, ביום 1.10.2020 נכנסו לתוקפן תקנות סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (הגבלת השהייה במרחב הציבורי והגבלת פעילות) (תיקון מס' 3), תשפ"א-2020 (להלן: "התקנות"), אשר קבעו באופן לא חוקתי ושאינו מידתי כי מפגינים יוכלו לצאת להפגנה במרחק של עד 1,000 ממקום המגורים ובקבוצות של עד 20 איש בשטח פתוח.

# התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel



6. בהתקנת תקנות אלו מכוח מצב חירום מיוחד לפי חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), תש"ף-2020 (להלן: "חוק סמכויות הקורונה"), ביקשה הממשלה, ובפרט ראש הממשלה והשרים בעלי הזיקה אליו – להביא לדיכוי מוקדי המחאות נגדם. כל זאת, מבלי שנסקלו חלופות פוגעניות פחות כמו מחאות לפי תנאי ריחוק גדולים יותר יחד עם חובת עטיית מסיכות, או אפילו מחאות מתוך שיירות רכבים בלבד.
7. והנה, על אף דיכוי מוקדי המחאה בתקנות, עשרות אלפי מפגינים ישראלים, אשר חפצים עוד בדמוקרטיה הישראלית ולא מוכנים לקבל את ביטולו של חופש הביטוי והמחאה יצאו להפגין יחד עם קרוביהם ושכניהם ותוך שמירת כללי התקנות במתחם הקרוב למקום מגורם.
8. כך, למרות שהדבר נעשה בניגוד עניינים ובניגוד למושכלות היסוד של הדמוקרטיה הישראלית, הצליח כאמור ראש הממשלה לנפץ את מוקדי המחאה הגדולים נגדו – אך רבבות על רבבות של ישראלים המשיכו להביע את דאגתם למדינה והמשיכו את המחאה ברסיסים רסיסים ובמעל 350 מוקדים ברחבי הארץ.
9. למרות העובדה שרבבות ישראלים יצאו להפגין בתוך 1000 המטרים הקרובים לביתם ובקבוצות של 20 איש נפרדות השומרות על ריחוק – המשיכה המשטרה בחסות השר לביטחון הפנים העומד בראשה כשלוח מטעמו של ראש הממשלה, לנסות ולהביא לדיכוי המחאות באמצעות מעצרים והטלת קנסות משמעותיים על המפגינים.
10. לא זו אף זו, אירעו אף מספר מקרים בהם המשטרה הפעילה אלימות קשה נגד אלה המפגינים למען הדמוקרטיה וטוהר המידות. יתרה מכך, אף אירעו מספר מקרים בהם המפגינים הותקפו על ידי אזרחים אחרים מבלי שהמשטרה תספק להם הגנה ותשמור על זכותם הבסיסית להפגין נגד המשטר.
11. וכחלק ממטרת דיכוי ההפגנות למען הדמוקרטיה, ביממה האחרונה נעצרו עשרות מפגינים והמשטרה קנסה בקנסות משמעותיים רבים אחרים – כל זאת כחלק ממלאכת דיכוי ההפגנות נגד ראש הממשלה.
12. לא ניתן להתעלם מן הדיווחים המגיעים למוקד התנועה ואלה המפורסמים בתקשורת – כך, מפגינים רבים נעצרו באלימות ברוטאלית על ידי המשטרה שביקשה לפזר מוקדים רבים של הפגנות, ומבלי שכלל נדרשה לחוקיות מוקדי ההפגנה; מפגינים רבים נקנסו על הפרת התקנות על אף שהפגינו בתוך הקילומטר הקרוב לביתם; מפגינים אחרים נקנסו על אי-שמירת הריחוק הנדרש ומבלי שהוזהרו לפני, כנדרש; ומפגינים נקנסו בדוחות על "התקהלות אסורה" על אף שהפגינו בהתאם וכנדרש בתקנות – כל זאת תוך הפעלת אלימות קשה נגד אזרחים מפגינים מן השורה ממשיכה הממשלה והעומד בראשה שהתכלית כולה היא דיכוי כליל של ההפגנות נגדם, ולמעשה דיכוי כליל של הזכות להפגין בדמוקרטיה הישראלית.
13. כזכור, סעיף 11(ב) בחוק יסוד: נשיא המדינה, קובע כי לנשיא המדינה נתונה הסמכות לחון עבריינים ולהקל בעונשים על ידי הפחתתם או המרתם. כמו כן, הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 4.4002 בנושא "חתימת קיום לחתימת נשיא המדינה בחנינות", קובעת בסעיף 6, כי לפי הנהג שר המשפטים מגיש לנשיא את המלצתו לחון וכל החומר שבנידון.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 \* מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 \* טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076  
شارع يافا 208، القدس 94383 \* العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 \* هاتف: 02-5000073 \* فاكس: 02-5000076  
208 Jaffa St., Jerusalem \* Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 \* Tel: 02-5000073 \* Fax: 02-5000076  
E-mail: [office@mqg.org.il](mailto:office@mqg.org.il) \* Web Site: [www.mqg.org.il](http://www.mqg.org.il)

# התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel



14. כמו כן אף יצוין, כי שאלת חוקיות התקנות תלויה ועומדת בבית המשפט העליון (בג"ץ 6786/20 **התנועה לאיכות השלטון נ' הכנסת**). כמו כן, אף הפסיקה הנרחבת לעניין קיום הפגנות קבעה כי לא כל פגיעה הגורמת אי נוחות, או פוגעת בסדר הציבורי, יש בה כדי להצדיק הטלת מגבלות על הזכות להפגין ובוודאי שלא לדכא הפגנות.

15. אם כן, אנו סבורים, כי הצורך במתן החנינה המבוקשת כעת מנשיא המדינה הוא צורך עצום, דווקא בתקופה זו, בה הממשלה מקבלת סמכויות מיוחדות ונרחבות לפגוע בחירויות הפרט של התושבים, יש לאזן את הפגיעה עם הבטחה ושמירה ביתר שאת על הזכות להפגין ולמחות - ללא כל אפשרות לתנאים ולסייגים שיאינו את זכותם של התושבים לצאת ולהפגין יחד ובכל מקום. יפים לעניין זה דבריה של כבוד השופטת חיות (כתוארה דאז):<sup>1</sup>

"עקרונות אלו הנוהגים עמנו מימים ימימה ומעמדה הרם של הזכות לחופש הביטוי וההפגנה, משמעותם היא כי לא כל פגיעה בסדר או בביטחון תצדיק את הגבלת הזכות להפגין ואין די בכך שהפגנה גורמת לאי נוחות, אפילו אי נוחות רבה, כדי לאסור על קיומה. ככל שהציבור בישראל חפץ חיים בדמוקרטיה עליו לסגל לעצמו, כבכל מדינה מתוקנת, רמת סיבולת ויכולת הכלה של הפגנות, על אף הפגיעה בשגרת החיים ואי-הנוחות הכרוכה בהן לעיתים..." (ההדגשות הוספו ע"י הח"מ).

16. לאור האמור, אף אל לה למשטרה לקחת סמכות אסורה ולהטיל קנסות כבדים ואף רישום פלילי למי שמבקש לממש את זכותו להפגין ואף רואה בכך מימוש חובתו האזרחית למען הדמוקרטיה הישראלית השברירית.

17. כך, אנו מבקשים ממכם כעת, להפיג את החשש שמא בהגבלות הקשות שהוחלו על ידי הממשלה ובפרט ראש הממשלה המואשם בשוחד, מרמה והפרת אמונים, ניתן יהיה להפוך כל אזרח המתנגד לאיסור למחות ומבקש להפגין כנגדו, בעל כורחו, לעברייני בעל רישום פלילי לכל הפחות.

18. ודוק, תפקידכם לעניין מתן החנינות חשוב במיוחד דווקא בתקופה זו, הממשלה לוקחת על עצמה סמכויות מיוחדות ונרחבות לפגוע בחירויות הפרט של התושבים, ויש לאזן את הפגיעה עם ההבטחה והשמירה ביתר שאת על זכות הציבור לצאת ולהשתתף בהפגנות.

19. אשר על כן, התנועה פונה אליכם כעת בבקשה שתפעלו ליתן חנינה גורפת לכל המפגינים שנעצרו, או נקנסו ביממות האחרונות עת פעלו בקבוצות או יחידים והפגינו למען הדמוקרטיה הישראלית וטוהר המידות אצל נבחרי הציבור.

20. לנוכח חשיבותו הציבורית הרבה של העניין, נודה לתשובתכם בהקדם.

בכבוד רב,

הידי נגב, עו"ד  
מחלקת מדיניות וחקיקה

תומר נאור, עו"ד  
מנהל האגף המשפטי

<sup>1</sup> ראו בבג"ץ 6536/17 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' משטרת ישראל, פסקה 20 לפסק דינה של כבי השופטת חיות (כתוארה אז) (פורסם בנבו, 8.10.2017).